

New Yorken, poeta artean

2005etik hona, urtero egiten da New York hirian, Pen World Voices Festival poesia jaialdia. Astebeteko iraupena du eta beste lurraldeetako idazleak gonbidatzeko ohitura dute. Aurten, Tere Irastortza aritu da New Yorkeko Unibertsitatean errezitatzen. Maiatzaren 3ko ekitaldian, Melcon Mateu idazle katalana eta Odi Gonzales idazle ketxuarra izan zituen bidelagun. Hitz batzuk esan dizkigu hara eramandako helburuez eta han bizi izandakoaz.

| IMA UBEDA |
www.uberan.org

horretatik, hara joan nintzenez interes hori barren-barrenean neraman; Bergarako Idazle Eskolako Europako Idazketa Sortzaileko Elkartearen egon arren, normalean oso gutxi baitira bi ikasturtez eskola-presentzialetan aritzen diren ikastaroak.

Eta badute hemengo poesiaren berri?

Antolatzaileek, berez, ez dute ondo ezagutzen euskal literatura, baina orokorrean literaturan eta poesian oso arituak dira, eta biak ere, poeta handiak, saiakeran eta abarrean ere jarduten dutenak. Alde horretatik, ezagutza berezia izan da elkarrentzat. Ez nintzen poeta bat New Yorken sentitu, New Yorken poeta artean baizik.

Beste alde batetik, Pen Clubak badu hizkuntza eskubideen programa eta beraz interesa ere, eta hori

nabari zen jaialdi handi horren barruan. Baina zinez esango nuke, bertaratu ziren askorentzat euskal poesia entzutea oso berria izan zela.

Eta orain badakit (Pamiela, 2011) zure azken liburuko poemak eskainiko zenituen nagusiki.

Sarah Trutle-k itzuli zituen nire bi azken liburu-tako poema batzuk, bertaratu aurretik, baina lehen ere Iñaki Mendigurenek itzulirik banituen beste batzuk, eta azkenean nire azken hiru liburu-tako antologia txiki bat egin nuen.

Gazteleraz eta ingelesez neuzkan poemekin horrelako bildumatxo bat egin eta han Eusko Jaurlaritzak daukan ordezkartzan egindako inprimaketa bizkor batekin batera burutu nuen emanaldia, batez ere, bertaratzen zirenek

Egunero ez dira horrelako gonbiteak jasoko, ezta?

Antolatzaileek poeta katalana eta ketxuarra ezagutzen zituzten, biak hango unibertsitateetan ari direlako lanean, eta baita saio hau antolatu zuten Lila Zemborain eta Mariela Dreyfus ere. Ni ez ninduten zuzenean ezagutzen, baina bazuten nire poesiaren erreferentziarik, eta alde horretatik asko poztu naiz New Yorkeko Unibertsitatearen bidez gonbite hau jaso izanaz.

Norberarentzat ukaezina den ohoreaz gain, bada aipatu gabe utzi ezin dudan beste arrazoirik ere. Saioaren bi antolatzaileak New Yorkeko Unibertsitateko Literatura Sortzaileko Departamentuko kideak dira, eta geuk hemen Bergarako Idazle Eskolan bezala, haiek ere han bi urteko masterra egiten dute. Beraz, alde

«Oso aberatsa iruditu zitzaidan irakurketa ondoren sortu zen giroa eta konplizitatea. Jaialdia amaitu orduko jende asko hurbildu zitzaidan, poesiari buruz eta baita euskarari buruz ere hitz egitera».

gerora ere geure erreferentzia apur bat izan zezaten. Hori ez zuten beste poetek egin. Orain nire webgunean jarrita daude.

Beste alde batetik, nire azken libururako Aitor Furundarenak sortutako musika eta Iñaki Telleria eta Garikoitz Mendizabalekin batera argitaratutako diskoa ere eraman nuen, baina antolaketa arazo batzuk tarteko, ez zen nik prestatua nuen bezala entzun. Hala ere, azkenean musika CD horiek ere banatu nituen. Euskal kulturaren beste erreferentzia batzuk uzteko ere interesgarritzat jo nuen.

Eta finitzeko, poeta ketxuarekin ere harremanetan izan nintzen, literaturaz gain, geure hizkuntzen normalkuntza prozesuez ere aritu ginen, eta neuk ere ikastola baten sortze eta garapen prozesuak gertutik bizi ditudanez, Euskal Herrian iniziatiba sozialeko antolaketaz ere mintzatu ginen.

Eta zer-nolako harrera izan zuen zuen saioak?

Geure irakurketa jaialdiaren azken txanpan burutu zen. Oso interesgarria izan zen, aurreko eguneko saio batera ere joan nintzen, baina nire testuak itzultzen lanpetu samar ibili nintzen azken momentuan, eta alde horretatik, besteenaz ez nuen hainbeste gozatu.

Harrera bikaina egin zidaten, bai Jauriaritzako ordezkariatzako kideek ekitaldia baino lehen eta baita antolatzaileek eta bertako euskaldunek ere. Baina azpimarratu nahi nuke, oso aberatsa iruditu zitzaidala irakurketa ondoren sortu zen giroa eta konplizitatea. Jaialdia amaitu orduko jende asko hurbildu zitzaidan, poesiari buruz eta baita euskarari buruz ere hitz egitera. Denbora gutxi izan dut ondorengo egunetan jaso nituen gonbidapenei erantzuteko.

Arestian esan bezala, Melcon Mateu idazle katalana eta Odi Gonzales idazle ketxuarra izan zenituen bidelagun. Bazenuen euren berri ala bertan ezagutu zenituen?

Ez, bertaratu aurretik ez nituen ezagutzen, baina oso poesia interesgarria egiten dute eta geuretzat ere oso hurbileraza. Ondorengorako harreman bidea badugu, beste gauza

batzuen artean, geure poesiaren bidez.

New York inspirazio iturri izan da artista askorentzat. Bidaia honek arrastorik utziko al du zure idatziren batean, poemaren batean?

New York ere hartaraino izan da inspirazio iturri non neuk ere hainbat toki maite nituen joan aurretik, beste idazle batzuek erakutsi didatela-ko...

Neu lehen aldian izan naiz New York-en, eta oraindik agudoegi da esateko zein eragin izango duen, hiriak izango ote duen eragina ala bertan gogoetetarako hartutako denborak; han mailetek uzten zuten tokian sartutako liburu berriak edo ezagututako jendearen pistari lotzeak...

Eta bai, bertan nengoela ere idatzi dut zerbait baina idazteko segidak denbora geldia-go eskatzen du oraindik. Bertan izan naizen bitartean, batez ere, neure hainbat poema itzuli gaztelerara eta nire beste lan batzuk zuzentzen eta irakurtzen aritu naiz. Eta adi-adi egon naiz, ahal dudan guztietan bezala: zer ikasiko jarri eta ahazteko zenbat gertatzen den erabakitzen. ■

“Pen Klubak badu hizkuntza eskubideen programa, eta beraz interesa ere, eta hori nabari zen jaialdi handi honen barruan. Baina zinez esango nuke, bertaratu ziren askorentzat euskal poesia entzutea oso berria izan zela”

Uda 2013
Haurrak, gazteak eta helduak

Gabriel Aresti
euskaltegia*

Hiri barnetegiak Bilbon, familientzako barnetegiak Bakaikun, ikastaro trinkoak...
Udalekuak eta campusak Bilbon: bertsolaritza, futbola, txirrindularitza, pilota, rocka, mendia, arrauna, ingelesa, argazkilaritza, saskibaloia, antzerkia, Dj laborategia...

info + www.gabrielaresti.com
Done Bikendi 2 - 4. - 48001 - Bilbo - tel 944 23 75 91 - bulegoa@gabrielaresti.com

Prezio bereziak langabeentzat

zenbat gara elkarten